

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK DAALKAMPEN

In februari en maart 2020 voert RAAP Archeologisch Adviesbureau een archeologisch onderzoek uit in de wijk Daalkampen in Borger. Al vanaf 1994 zijn hier onderzoeken uitgevoerd, waaruit blijkt dat langs de N34 bij Borger veel archeologische resten liggen. In opdracht van de gemeente Borger-Odoorn zal nu een gebied met een omvang van ca. 2,75 ha worden opgegraven.

Foto: ARC

Restant van een brandgraf.

Nederzetting op de Hondsrug

Uit de eerdere opgravingen weten we dat ten westen van de N34 een uitgestrekt nederzettingen-complex heeft gelegen. Hierbinnen bevinden zich vele woonerven uit de bronstijd en ijzertijd (vanaf ongeveer 1200 voor Chr. tot het begin van de jaartelling). De erven bevatten de resten van woonstalhuizen, spiekers, schuren, omheiningen en afvalkuilen. De nederzetting ligt op de westelijke flank van de Hondsrug en was zeer omvangrijk: vanaf de Koesteege in het noorden tot aan de Klopsteen in het zuiden.

Op de Hondsrug liggen veel prehistorische nederzettingen en grafcomplexen, waarvan de hunebedden de meest zichtbare resten vormen. Ook in het plangebied zijn enkele vondsten van begravingen gedaan. Nabij de fietsbrug over de N34 is een deel van een urnenveld gevonden uit de midden ijzertijd.

Woonstalhuizen

Drieduizend jaar geleden woonden de mensen samen met hun vee onder één dak in zogenoemde woonstalhuizen. Dergelijke huizen hebben ook in Daalkampen gestaan. Van dorpen was toen nog geen sprake. De boerenerven lagen verspreid in het landschap. Binnen de omheinde erven stond een boerderij met schuren en opslagruimtes. Er zijn woonstalhuizen van verschillende types gevonden in Daalkampen. Een nieuw type huisplattegrond dat hier voor het eerst is herkend, is zelfs naar Borger vernoemd.

Foto: ADC

Een huisplattegrond uit de ijzertijd.

Opslag van graan en goederen

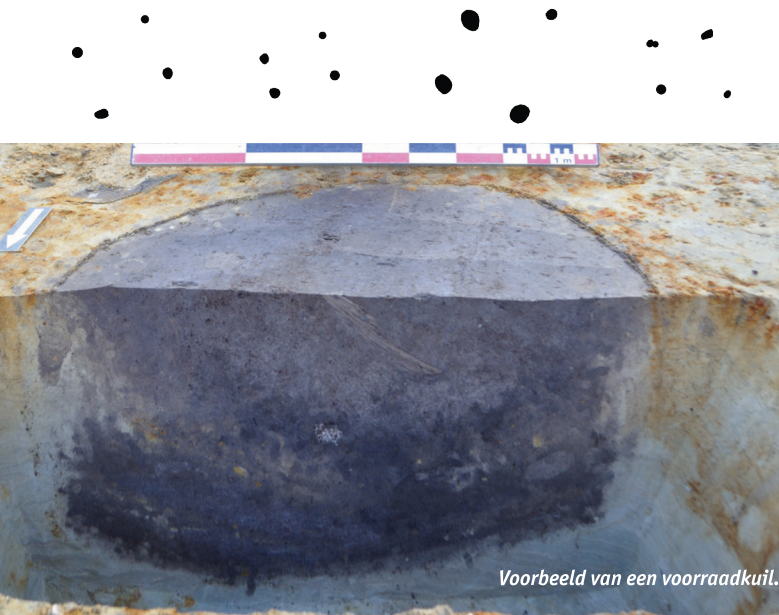
In Daalkampen zijn veel spiekers gevonden. Spiekers waren opslagruimtes met een verhoogde vloer, ondersteund door vier tot acht of meer palen. Ze werden gebruikt voor de opslag van graan, hooi of andere landbouwgewassen.

Uit onderzoek naar verkoolde zaden uit een van de spiekers bleek dat er gerst lag opgeslagen.

Naast spiekers zijn er ook voorraadkuilen aangetroffen. De bewoners gebruikten die om goederen zo nodig koel op te slaan.

Paalsporen van een spieker.

Voorbeeld van een voorraadkuil.

Gereconstrueerde spieker.

Aardewerk, natuursteen en metaal

Tijdens de eerdere opgravingen is vooral gebruiks aardewerk gevonden, bestemd voor voedselbereiding en opslag. Uit de bronstijd dateert bijvoorbeeld het kümmerkeramiek: tonvormige potten met een grof baksel en uit de ijzertijd Harpstedt-achtig aardewerk: potten met een besmeten wandoppervlak en vinger- of nagelindrukken op de rand. Verder zijn spinklosjes van aardewerk gevonden en fragmenten van natuurstenen klopstenen en maalstenen. Er zijn maar weinig metalen voorwerpen aangetroffen, het meest bijzonder zijn twee fibula's (mantelspelden) van brons.

*Nieuwe tijd
1500 - 1795*

*Middeleeuwen
450 - 1500*

*Romeinse tijd
15 voor - 450 na Chr.*

*IJzertijd
800 - 15 voor Chr.*

*Bronstijd
2000 - 800 voor Chr.*

*Jonge Steentijd
5300 - 2000 voor Chr.*

Nederzetting onder de Borger Es

Uiteindelijk werd de nederzetting in Daalkampen verlaten. Het gebied werd daarna als akkerland gebruikt. Door ophoging met plaggen ontstond een esdek, dat als een bufferlaag voor bescherming van de onderliggende sporen en vondsten zorgde. In delen van het gebied werden echter esgreppels gegraven, dit zijn series van parallelle greppels, die voor een deel het oude bodemarchief hebben verstoord.

Gemeente Borger-Odoorn

